

OPPLÆRINGSPLAN

FOR

SERTIFISERT SIKKERHETSOPPLÆRING

i hht.

Forskrift om bruk av arbeidsutstyr

Best. Nr. 555.

Fastsatt 26. juni 1998.

Modul 3.1 Masseforflyttingsmaskiner

8 timer grunnleggende praktisk opplæring

Utarbeidet av

Samordningsrådet for kran, truck og masseforflyttingsmaskiner

etter mandat fra

Direktoratet for arbeidstilsynet

Forord

Sertifisert sikkerhetsopplæring er en opplæring som kreves for førere av arbeidsutstyr som er beskrevet i Forskrift om bruk av arbeidsutstyr - Best.nr. 555 – fastsatt 26. juni 1998.

Denne opplæringsplanen gjelder opplæringsmodul 3.1 i hht. illustrasjonen nedenfor.

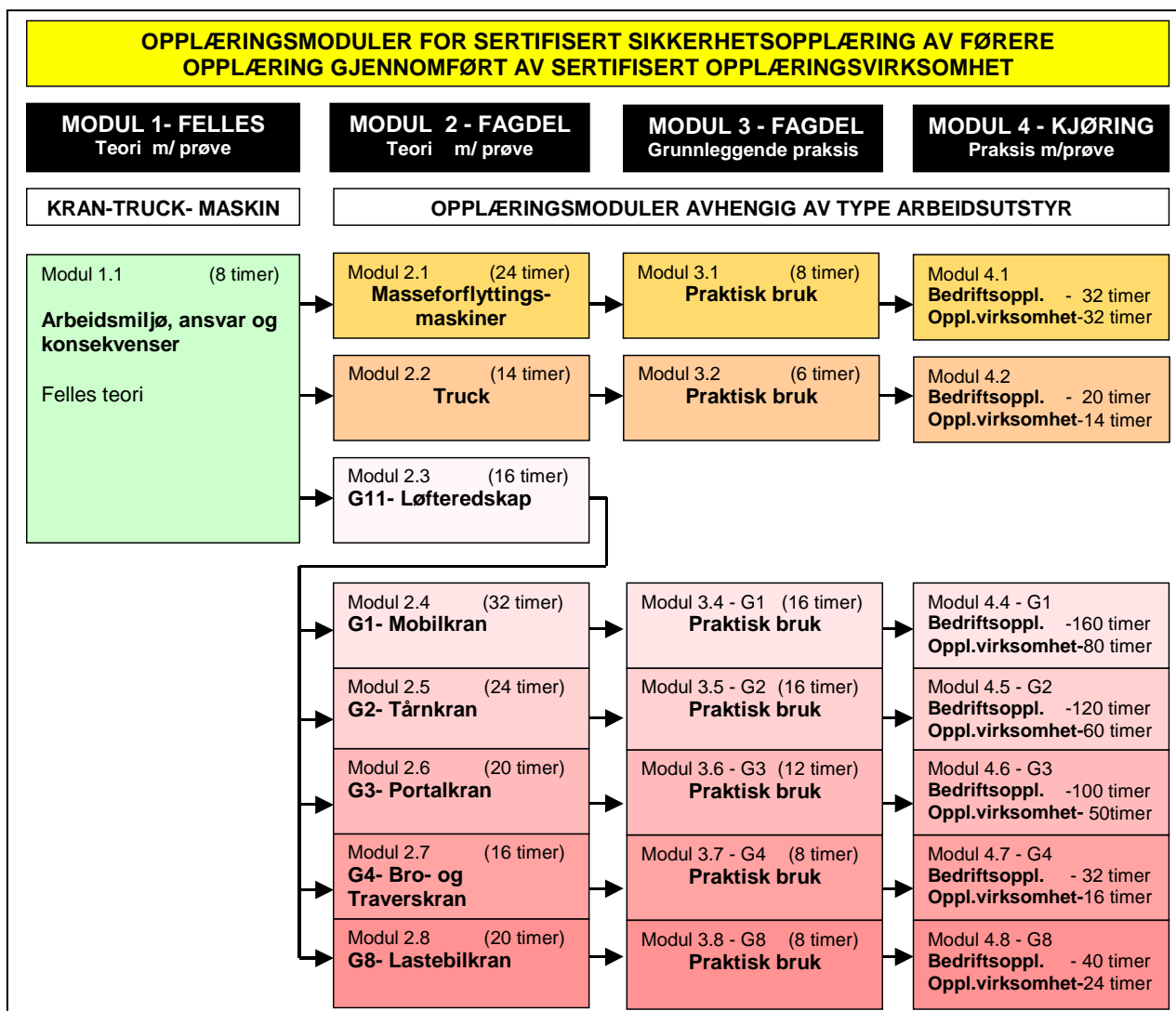
Opplæringsplanen skal brukes av opplæringsvirksomheter som er sertifisert av sertifiseringsorgan utpekt av Direktoratet for Arbeidstilsynet, og opplæringen skal gjennomføres av den sertifiserte opplæringsvirksomheten .

Opplæringsplanen beskriver et minimum av de kunnskaper og ferdigheter som kreves for bruk av arbeidsutstyr i hht. forskriften. Forskriften forutsetter imidlertid at førere av ulike typer arbeidsutstyr i tillegg får spesialopplæring på det utstyret som til enhver tid benyttes.

Praktisk opplæring i Modul 4 gjennomføres av sertifisert opplæringsvirksomhet, eller i bedrift etter avtale med sertifisert opplæringsvirksomhet.

Riktig bruk av masseforflyttingsmaskiner har stor betydning for sikkerheten for maskinfører og annet personell som deltar i arbeidsoperasjoner. Feilvurderinger kan få store konsekvenser og føre til alvorlige skader på maskinfører, øvrig personell samt materiell og omgivelser. Positive holdninger til sikkerhet er derfor viktig under opplæringen.

Sertifisert sikkerhetsopplæring kan også inngå i videregående opplæring innen yrkesfaglige studieretninger i videregående skole når skolen er sertifisert.

Innholdsfortegnelse:

1. Generelt om opplæringen
2. Målsettinger
3. Emneliste
4. Arbeidsmåter
5. Vurdering
6. Hjelpemidler / undervisningsmateriell / u
7. tstyr

Kapittel 1. Generelt om opplæringen

OPPLÆRINGSPLAN FOR FØRERE AV MASSEFORFLYTTINGSMASKINER

OPPLÆRINGENS VARIGHET:	8 timer (Med undervisningstime menes i denne sammenheng 45 min. undervisning).
OPPTAKSVILKÅR:	Modul 1.1 (8 timer) og modul 2.1 (24 timer) skal være gjennomført, alternativt gjennomføres i sammenheng med denne modul.
FORMÅL MED OPPLÆRINGEN:	<p>Hensikten med opplæringen er å gi førere av masseforflyttingsmaskiner en god generell praktisk grunnopplæring i sikker bruk av masseforflyttingsmaskiner, slik at uhell og ulykker i forbindelse med bruken unngås.</p> <p>Opplæringen skal gi kandidaten praktisk forståelse for prinsippene for masseforflyttingsmaskiners konstruksjon, oppbygging, betjening, bruksegenskaper, bruksområder og sikkerhetsutstyr.</p> <p>Grunnopplæringen skal også omfatte vedlikehold og viktige kontrollpunkter på masseforflyttingsmaskiner.</p> <p>Etter praktisk grunnopplæring skal kandidaten gjennomføre mengdetrening i hht. Modul 4.</p> <p>Mengdetreningen avsluttes med en praktisk kjøreprøve på masseforflyttingsmaskin, som ved bestått resultat vil være grunnlag for utstedelse av kompetansebevis for fører av masseforflyttingsmaskin.</p>
FAG- OG TIMEFORDELING:	Se kap. 3, emneliste
KRAV TIL OPPLÆRINGSVIRKSOMHET:	Sertifisert opplæringsvirksomhet i hht. Forskrift om bruk av arbeidsutstyr.

Kapittel 2. Målsettinger

HOVEDMÅL:

Målsettingen med opplæringen er at den som gis opplæring tilegner seg grunnleggende kunnskaper og praktiske ferdigheter om sikker bruk av masseforflyttingsmaskiner, slik at ulykker ved bruk unngås.

DELMÅL:

Opplært person skal:

1. Kunne forklare funksjon og virkemåte for hovedkomponentene på masseforflyttingsmaskiner.
2. Kunne vise viktige kontrollpunkter før, under og etter bruk.
3. Kjenne til de viktigste bruksområdene for aktuell masseforflyttingsmaskin.
4. Kunne bruke ulike betjeningsinnretninger for aktuell masseforflyttingsmaskin
5. Kunne vise hvordan hovedtypene av masseforflyttingsmaskiner skal stilles opp og betjenes riktig og sikkert.
6. Kjenne til arbeidsområdene til aktuell masseforflyttingsmaskin og vite hvilke forholdsregler som gjelder for faresoner og stabilitet.
7. Kunne utføre løfting av last på en sikker måte og kjenne til krav vedr. slangebruddsventil
8. Kunne bruke løfteredskap på en sikker måte mht valg, brukskontroll og anhukning
9. Kunne forklare prinsipper for montering, og sikker bruk av ekstrautstyr på aktuelle masseforflyttingsmaskiner.
10. Kunne forklare hvordan masseforflyttingsmaskiner skal sikres under transport

Kapittel 3. Emneliste

GRUNNLEGGENDE PRAKTISK OPPLÆRING MASSEFORFLYTTINGSMASKINER 8 TIMER

Leksjon	Emne	Antall Timer	Merknader
1	Funksjon og virkemåte for hovedkomponentene på aktuelle masseforflyttingsmaskinen.	1	<ul style="list-style-type: none"> • Maskinens bruksanvisning legges til grunn.
2	Kontrollpunkter på masseforflyttingsmaskinen.	1	Kontrollsted og type kontroll: <ul style="list-style-type: none"> • Før kjøring • Under kjøring • Etter kjøring
3	Bruksområder og betjening av aktuelle masseforflyttingsmaskinen.	1	<ul style="list-style-type: none"> • Hvilke bruksområder er maskinen konstruert for • Betjeningsinnretninger
4	Masseforflyttingsmaskinens arbeidsområde.	1	Praktisk forholdsregler <ul style="list-style-type: none"> • Faresonen • Stabilitet
5	Masseforflyttingsmaskin brukt for løfting av last.	1	Funksjon, virkemåte, prøveløft og korrekt innstilling mht. <ul style="list-style-type: none"> • Krav til slangebruddsventil • Stabilitet
6	Bruk av løfteredskap	1	Valg, brukskontroll og praktisk anhusing av last.
7	Praktisk øvelse i bruk av masseforflyttingsmaskinen	2	Riktig og sikker bruk mht. <ul style="list-style-type: none"> • Betjening/kjøring • Daglig kontroll og vedlikehold.
	SUM	8	

Kapittel 4. Arbeidsmåter

Den praktiske grunnopplæringen skal bygge videre på den gjennomførte teoretiske opplæringen, slik at deltakerne får praktisk forståelse for de prosedyrer som gjelder for sikker bruk av masseforflyttingsmaskiner.

Undervisning under kurset må begrenses til de generelle prinsippene som gjelder for bruk av masseforflyttingsmaskiner, og videre henviser til behov for spesialopplæring på den maskinen deltakerne senere skal gjennomføre kjøreopplæringen på.

Av hensyn til utnyttelse av tilgjengelig masseforflyttingsmaskiner i forhold til antall deltakere, kan stasjonsopplegg med rullering benyttes under deler av gjennomføringen av kurset. Det er viktig at kursdeltakere er engasjert med ferdighetstrening, demonstrasjon og øvelse i hele kurstiden.

Ved trening i kjøreteknikk skal det ikke være mer enn 2 elever pr. maskin, som da bytter på å kjøre masseforflyttingsmaskin og bistå som signalmann ved bruk, løft og godshåndtering.

Kapittel 5. Vurdering

Det gjennomføres ikke prøve etter gjennomført kurs, da endelig vurdering av kunnskaper og ferdigheter først foretas etter at kjøreopplæringen i Modul 4.1 er gjennomført ved sertifisert opplæringsvirksomhet, eller i bedrift som har inngått avtale med sertifisert opplæringsvirksomhet.

Dokumentasjon på gjennomført grunnleggende praktisk opplæring utstedes av opplæringsvirksomheten.

Kapittel 6. Hjelpemidler / undervisningsmateriell / utstyr.

Type utstyr	Beskrivelse av materiell / utstyr
ØVINGSOMRÅDE	<p>Øvingsområde bør være plassert slik at opplæringen kan gjennomføres usjenert av øvrig aktivitet.</p> <p>Området bør ha en slik karakter at variert kjøring, oppstilling og grunnforhold kan demonstreres og praktiseres.</p>
OPPLÆRINGSMATERIELL	<p>Tilgang til utstyr for praktisk opplæring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Masseforflyttingsmaskiner det skal gis opplæring på • Tilleggsutstyr / løfteredskap • Annet relevant utstyr for den praktiske opplæringen • Variert last / masse for demonstrasjon og ferdighetstrening
INSTRUKTØRMATERIELL	<ul style="list-style-type: none"> • Opplæringsplan • Undervisningsplan (egne planer) • Leksjonsanvisninger • Aktuelle bruksanvisninger
ELEVmaterieLL	<ul style="list-style-type: none"> • Verneutstyr • Bruksanvisning og evt. belastningsdiagram for aktuelle masseforflyttingsmaskiner.